

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetéssel olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvadá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Alispánválasztás.

Zombor, szeptember 26.

Bácsme gyének nemsokára új alispánja lesz; a legközelebbi őszi rendes közgyűlésen be fogják tölteni a törvényhatóság első tisztviselői állását, mely az érdemű volt alispánnak, Schmausz Endrének távoztával megüresedett. Örömlünk kell az irányadó körök azon elhatározásának, hogy az alispánválasztást nem hagyták az általános restaurációra. Bármily rövid idő is választ el ez időponttól, bármily jól tölti is be az alispán helyettesítésére a törvényről fogva hivatott közeg ez állást, semmi tekintetben sem kívánatos, hogy az alispáni szék a kellestől tovább betöltetlen maradjon.

Nem fogja senki frázisnak tartani e megyében, ha azt mondjuk, hogy az alispáni szék üresedése óta a közbizalom ritka egyértelműséggel egy ember nevét vette szájára. A megye érdemes főjegyzőjének munkássága, közismeretű lelkiismeretessége s tetőtől-talpig korrekt gondolkodásmódja annyira való tények, feltűnést nem kereső puritán, becsületes lényé pedig annyira átment a megye közönségének köztudatába, hogy egyrészt olyat kellene itt elmondanunk, amire nincs szükség, hogy egy lap bocsásson világra — mert tudja, érzi mindenki, — másrészt talán sértenők Karácson Gyulának egyéniségét, mely hosszú közpályája alatt egyedül a becsülettel teljesített munka tudatában keresett és talált megnyugvást — ha róla, a megye szeme előtt lefolyt hosszú munkásságáról most dicsérő szavakat akarnánk elmondani.

Tudja mindenki, hogy ha Karácson Gyulát tisztelt meg a megye közbizalmával, ismét tetőtől talpig ember fog az alispáni székben ülni.

Bácsme gyé alispáni széke oly kiváló állás, melynek elnyeréséért méltán állhatnak nemes küzdelemre sorompóba e megye legkiválóbbjai, de bármiképp dőljön is el a választók döntése, az az egy bizonyos, hogy Karácson Gyula megyei főjegyző bátran és emelt fővel állhat a megye közönsége elé, mikor Bácsme gyé alispáni székére reflektál.

Főispánunk dr. Vojnits István gondoskodásának egyik legkiválóbb tárgyát most természetesen az alispáni szék betöltése képezi. Kormányzásá-

hoz oly munkatársra van szüksége, aki a megye közönségének bizalmát bírja s aki meg tud felelni azon követelményeknek, melyeket a modern közgazgatás a megye első, választott tisztviselőjéről megkövetel, aki keresztül tudja és akarja vinni azt, amit a kormány és az ország a becsületes, gyors, igazságos, tiszta és méltányos közigazgatást illetőleg minden tisztviselőtől, de különösen a vezető alispántól elvár.

Amikor dr. Vojnits István főispán a kormány nemes és becsületes törekvéseinek e megyében való képviselésére és érvényesítésére vállalkozott, akkor természetesen, hogy — üresedésben lévén az alispáni szék — tájékozódnia kellett a felől, hogy a megye bizalma ez állásra kit óhajt.

Ez okból hivatott össze e hó 26-ára Zomborba egy értekezlet, melynek az volt a célja, hogy a főispán, akire a megyei tisztviselői állások betöltésénél fontos jog és kötelesség hárul, tájékozzák a közhangulat felől. S ezen, nem hivatalos jellegű értekezleten, melyen a megye vezérférfiai közül mintegy 90-en vettek részt, a megye közönsége egyhangulag Karácson Gyula főjegyző személyé felé irányult.

Az értekezleten elsőnek Rohonyi Gyula orsz. képviselő szólalt fel; megköszöni a megjelentek nevében a meghívást s örül annak, hogy a főispán tudomást kíván arról szerezni, hogy a megyében kit óhajtanak alispánnak. Hosszabb beszédével oda konkludál, hogy ez állásra a megye közönsége Karácson Gyulát kívánja megválasztani. Utána hason értelemben felszólal Sándor Béla, Kék Lajos és Schmausz Endre, a megjelentek egyhangú helyeslése mellett.

Vojnits István főispán tudomásul vette e kijelentéseket s megköszöni a meghívottak szíves megjelenését. Mire a bizalmas jellegű értekezlet véget ért.

Nincs egyelőre más mondani valónk mint az, hogy nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy az értekezletre meghívottak kijelentései megfelelnek az egész vármegye kívánságának.

Ha e megye közönsége Karácson Gyulát választja meg, érdemes ember kapja meg a becsületes munkásság legszebb jutalmát.

A stréberségről.

Mindenki stréberség gyanujába keveredik, a ki kidülesztett mellel jár s büszke alakja mintha ezt mondaná: Itt vagyok, kötelességtek engem észre venni. De nem minden önértékes fellépésű ember stréber. Vajda János, a büszke poeta, bizonyonyal nem stréber. Ellenben az alázatosság mázával is megkenve, találunk szervilis, hízog, talpnyaló strébereket, a kik antiszabirrozással, a nagyok előszobáinak taposásával lettek valamiké. En nem tudom, a strébereknek melyik fajtája a veszedelmesebb.

A stréber életelve ez: „Ej, nem érdemes tisztességes munkával gyötörni magunkat. A tisztességes munkát megvetik és elnyomják.“ A ki a munkája után akar érvényesülni, az naiv, mindent a hiúság mozgat ma. Találd el a hatalmas hiúságát s tied a jövő. Ez a stréber logikája, következtetése és cselekvéseinek rugója. S megszületik társadalmunk egy elődsi speciese, a kinek elve mindenképen előre s vagy ököllel nyit magának utat, vagy hajlongó hátgerinccel, ha fölfelé stréberkedik, de nyit okvetetlen.

És szerencsétlen társadalmi berendezkedéseink egy rettenetes hibája, hogy a stréberek száma sok és folytonosan szaporodik. A stréberek mind okosak és műveltek; a ki nem művelt, az esze természetes fufangjával tör előre a szédelgések tág mezéjén. Az utóbbi azonban csak a kisebb kaliberű stréberekhez tartozik s csakhamar elveszti lábait alól a biztos talajt, összeitközésbe jut a büntető törvénykönyvvel s az ígért földet helyet a börtön révébe evez.

A stréberek veszedelmesebb fajtája a tanult és okos elem. Az ilyen stréber nagy apparátussal fog hozzá a munkához, kiváló szellemi képességgel rendelkezve, előbb társadalmi pozíciót, de nem ám munkát teremt magának, a hol megveti lábát és a honnan gyanutlanul folytatja üzelmét.

„Bella gerant alii, tu felix Ausztria, nube Namque Mars alii, dat tibi regna Venus, — tartják a — stréberek is. Jól házasodni, a stréberség első neme, a közpályán stréberkedni, ez a becsvágyóbb, veszedelmesebb tér.

Mikor a stréber valamely társadalmi pozíciót elfoglalt, akkor visszatartóztatlanul fog haladni a maga útján. Társadalmi pozíció alatt ne munkát

A „BÁCSKA“ tárcája.

A TÁNCMESTER.

Írta: Ludovic Halévy.

Ismerősömnél ebédeltem, és este azt kérdezte tőlem a háziasszony:

- Gyakran jár az operába?
- Nagyon gyakran.
- A szinpadra is?
- Igen, a szinpadra is.

— Ugy egy szívességet tehetne nekem. A balletszemélyzet között van egy derék ember, Morinnak hívják . . . ugy látszik, egészen kifogástalan ember. A kis B. kisasszonyt táncolni tanítja . . . Azt mondják kitűnően tanít. Szeretném kis leányaim mellé szerződtetni. Legyen oly jó, kérdezze meg, jöhetne-e hozzánk kétszer egy héten.

A kényes küldetést elvállaltam.

Másnap este 10 órakor az operában voltam és egyenesen a szinpadra mentem Morin ur felfedezésére. A „Profétát“ adták. A harmadik felvonás kezdetén voltak és a szinpadon az anabaptisták dübösen énekeltek a vérariát. Bárdjaikat egy csomó szerencsétlen fogoly, bárók, püspökök, szerzetesek és főúrnok feje fölött villogtatták. A szinfalak közt a balletkar hölgyei, korecsolyáikon hajlongva várták a pillanatot, melyben majd a „jégütőkön keresztül repdesnek, nem bagyva uymot maguk után“. Tiszteletteljesen megkértem az egyiket ezen westpháli nők közül, kegyeskedjék nekem Morin urat megmutatni.

— Morin ur — válaszolt a megszólított hölgy — nincs a korecsolyázók közt. O most a szinpadon van; lám ő az ott, aki a püspököt adja, azt a püspököt, akit ott ide-oda lökdösnek és ráncigálnak. Várjon egy kicsit, mindjárt visszajön.

És valóban, az egyik anabaptista főnök közbelépett és kijelentette, hogy kimélni kell ezen nemeseket és papokat, kik váltságdíjat fizetnek. Morin élete meg volt mentve és nemsokára azon szerencsében részesültem, hogy a kicsike bemutatott neki.

Rendkívül méltóságos külseje volt, hosszú ősz szakállával, szép violaszínű palástjában, kezében a nagy püspöki pásztorbottal. Mialatt az anabaptisták által kissé összekuszált öltönyt rendezte, megkérdeztem, hajlandó volna-e egy előkelő család két kis leányának a táncban oktatást adni.

A jámbor püspök elragadtatással fogadta az ajánlatot; egy óráért tíz frankot kért. A kis korecsolyánok a szinpadra mentek s megkezdtek kacskaringós mutatványait a szinbázi jégen. A szinfalak közt teljes csendesség lett, ugy hogy mi ketten, tudniillik a püspök meg én, egész zavartalanul és bizalmasan csevegthetünk.

— Igen uram — így szólt ömeltósága — én oktatást adok a táncban. Az arisztokracia és a magas pénzvilág körében igen szép összeköttetésem vannak. Nincs okom panaszra . . . és mégis azt kell mondanom, hogy jobb világ volt azelőtt. A tánc hanyatlóban van, uram; igen, hanyatlóban van.

— Lehetséges ez?

— Ugy van, amint szerencsém volt önnek mondani. A hölgyek még tanulnak táncolni, de a fiatal urak többé nem, egyáltalában nem tanulnak, uram. A kártya, löversenyek, a színészcsöcsök foglalják el őket egészen. És ennek részben a kormány az oka.

— Hogy-hogy?

— Az iskolában, ép ugy mint az egyetemen, minden képzelhető tantárgyat kötelezővé tettek, például a modern nyelveket. Ezért épen nem rovom meg a kormányt: a modern nyelvek tanulásának megvannak a maga előnyei. Hanem a tánc uram, a tánc . . . ezért semmit sem tettek . . . és épen ez volna az, melyet mindenkiféle kötelezővé kellene tenni. Minden gimnáziumban kellene egy tánciskolának is lennie, pályadíjakat kellene kitűzni, és így tovább. Nyilvános vizsgálatokat is kellene tartani, táncfeladatokkal, épen ugy, mint ahogy latin és görög feladatok vannak. Mert a tánc is nyelv, még pedig olyan, hogy azt minden jövevény embernek beszélnie kellene. Tudja, hogy mi történik ma? Az történik, hogy még a diplomáciában is vannak rangbeli emberek, akik a négyes figurát összezavarják és képtelenek két percig keringőt táncolni. Ezek maguk érzik, hogy nevelésük hiányos volt. . . Nemrég fölkeresett engem egy fiatal ember, akinek ugy látszott szépen jó-

vedelmező állása lehet, de a táncban tökéletesen járatlan. Attaché volt egyik külföldi követéségünkénél, a nélkül, hogy valaha táncolt volna . . . Tudja-e uram, hogy mit jelent ez? Soha, sohasem táncolt . . . ez majdnem hihetetlen és mégis így volt . . . ez a szegény ifju azt sem tudta, mi a négyes . . . Így válogatja meg a kormány külföldi képviselőit! . . . Bocsánat, ez a szakál megfojt . . . Megengedi nemde?

— Kérem, kérem!

Levette szürke püspökszakállát, miáltal megjelenése vesztett méltóságából, aztán folytatta:

— Azt mondtam e fiatal embernek: kísértstük meg, de nehéz munka lesz. Nem marad büntetlenül, aki csak huszonnyolc éves korában kezdi meg a tánc tanulást. Nagyjából mégis kiképeztem, ámbár mindössze tizenegy napom volt hozzá. Azt tanácsoltam neki, hogy halassa el utazását, vegyen két, vagy három napi szabadságot. Kétségtelenül csináltam volna valamit belőle; hanem ő elutazott, a nélkül, hogy valamit tudott volna. Gyakran gondolok rá. Ilyen ember képviselje Franciaországot ott az idegen földön. Elgondolhatja, hogy ez nem megy valami fényesen: nem sok becsületet fog szerezni hazájának. Gondolja csak meg, hogy ha azon helyzetbe jut, hogy valamely udvari balon egy főbercegnével két négyest kell táncolnia; na az gyönyörű dolog lesz . . . Ez igazán kétségbeejtő . . . Uram, én republikánus vagyok, igazi régi szabású republikánus és fájdalmas arra gondolnom, hogy a köztársaságot olyan diplomáták képviselik, akik azt sem tudják, hogy mi a különbség a polka és keringő között. Az idegen udvaroknál bizonyára azt gondolják „Borzasztó, miféle vadakat küld ide hozzánk az a Franciaország!“ Igen, ezt már bizonyára nem egyszer mondták. Diplomáciai személyzetünk a császárság alatt sem volt valami nagyszertű; azok az urak mindenféle csínyeket csináltak, de táncolni ők sem igen tudtak.

És az én derék püspököm amint látta, hogy figyelemmel hallgatom, folytatta az ő pompás rögtönzését:

— A tánc, uram, nem csupán mulatság, nem csupán szórakozás, nem, a tánc egyszersmind egy nagy társadalmi kérdés . . . Látja uram . . . a házasság kérdése szoros összefüggésben van a tánckérdéssel. Ma-

fessék érteni. Mikszáth pompásan találta el a stréberek működési körét: lázasan gruppirozzák a semmit tevést. Cselekvéseinek takarója a munkakör, de ő ebben a munkakörben nem a cégérnek festett munkát kultiválja, hanem veszedelmes pókhálóját szövi és megcsalja kartársait, sokszor a történelmet. Mert akárhány stréber oly ügyesen álcázta szellemi sóvárságát és életének meddőségét s nagy polcra jutva, oly ügyesen tudta a mások érdemeit a magáénak vindikálni, hogy nevét mint alkotót jegyzi fel a történelem, pedig nem volt egyéb, mint stréber.

Vakmerősége elsimitja a legveszedelmesebb dolgokat, döllyfe a gyengébbeket megfélemlíti, vagy alkalmazkodó alázatossága és arcátlan hazudozása törbe ejti a hiszékeny embereket. A becsületesség szürke emberei el sem merik képzelni, hogy a tehetséges és nagyhangú férfi, aki lángoló szavakkal festi a hazaszeretetet, az eszme, az igazi humanizmus főnségét, lelkétől e ragyogó ideálok idegenek legyenek, mert gyakran a stréber az erkölcsiség és becsületesség meséjébe burkolva, megérett a börtönre s romlott, cinikus lelkében a nemes eszmék idegenek, csak ajka hirdeti, de a lelke gnyosan nézi a megcsalt tömeg érzelmeleit.

S így halad a stréber s élvezi az élet gyönyöreit. Amit a tisztességes ember csak hírből ismer s ami legtitkosabb vágyát képezi, azt ő könnyen megszerzi. Elegáns fesztelenséggel jár, forgalomba hozza, szellőzteti nevét, élvezi a hírnév dicsőségét, lovagias és becsületbeli kérdésekben itélete kérelhetetlen s az elsőrendű strébert „in flangranti” megcsipni nem lehet.

Már az el van végezve! A stréber mint a közélet vesztesége fog meghalni s a következő stréber-utódnak, a hipokritának gyász-szavakkal kell elbucsuálnia a társadalom halottjától. A Takács Zoltán-féle pózolók ostoba stréberei hurokra kerülnek hamar, az igazi stréber ilyenkor így monologizál:

— Mit akartál te, ostoba?!

Emlékleplezés Ó-Becsén.

— 1895. szeptember hó 23. —

A társadalmi életnek aligha lehet szebb és megbatob vonása, mint az, amikor egy érdemekben gazdag tagját halálának jeleivel halmozza el.

Ó-Becse társadalmi ismétlése, a hívek szerettét jó pástorukat vesztették el ezéltt öt évvel elhunyt Szulik József apát-plébánosban, akinek sirjánál megjelent hétfőn egész Ó-Becse, de a messze vidék is, hogy haladóját rója le a szeretett prépost iránt; megjelent a Szt-István társulat is kiküldöttéi által, hogy elsrassa azt a költőt, akit bátran a szeretet dalnokának nevezhetünk el.

Már vasárnap az esti vonattal sokan érkeztek az ünnepélyre, különösen sok pap jelent meg. A megérkező vendégeket az elszállásoló bizottság fogadta a fáklyakkal kivilágított peronon, ahol igen nagyszámu közönség jelent meg. Az elszállásolás után 8 óra a vendégek és helybeliek a nagyvendéglő disztermében gyűltek össze ismerkedési estélyre amelyen Lévy Mihály egybazi költő, új-szászi plébános gondos tanulmányban méltatta Szulik József költői működését, életrajzi adatait. A remek nyelvvel megírt tanulmány megérdemelt tapsban részestlt s mindenki sietett üdvözölni az író.

napság kevés házasságot kötnek, ezt bizonyítja a statisztika. En meg vagyok róla győződve, hogy ennek oka a tánc hanyatlásában rejlik, azért házasodnak kevesen, mert keveset táncolnak. Jól táncolni, egy megfelelő külsejű fiatal ember nézve annyit jelent, mint biztosítástani állást a társadalomban. Legtöbb egyk tanítványom fényes parthiet csinált. Egészen közönséges ember volt, aki sok mindent megpróbált, de semmisen sikerült neki. Azonban elsőrendű valcertainos volt és házassága által két millióhoz jutott.

— Két millió?

— Igen, két milliót szerzett és még hozzá szabadon rendelkezik vele. Neje árvalány volt, nem volt sem apja, sem anyja, a mi ismét megér egy kis millióskát... Ezt a fiatal leányt az én tanítványom meghódította... Nagyon kövér volt a kicsike, hanem az ő kezeiben pelykőnyitinek érezte magát. Csak egy kívánsága volt, hogy keringőt táncolhasson vele. Valóság-gal belebolondult, marquisokat, grófokat, milliomosokat kosarozott ki az ő kedvéért... csak ő kellett neki... ő is megyszerette a leányt... egy son vagyona sem volt és Durandnak hitták. Ah, ki ne mondja a nevét, ezt nem is kellett volna önnék megmondanom.

— Kérem, ne féljen.

— Ha épen akarja, meg is nevezheti, nem tesz semmit, olyan név az, amely igen gyakran előfordul. Az államra nézve hasznosak az ily házasságok, melyek által egy gazdag leány szegény férjet kap, vagy megfordítva. Ez által forgalomba jön a pénz és mozgékony-nya lesz a tőke. Nos, azelőtt a szerelmi házasságok háromnegyed részét a tánc hozta létre. Most futólag találkoznak az emberek a szalonokban, színházban és muzeumokban. Társalognak, de a társalgás korántsem pótolja a táncot. — A szellem ugyan valami, de épen-séggel nem minden. Egy tour a keringőben sokkal több tanulságot nyújt, mint egy órai társalgás. A mai szabó-nok ördögösen ravaszok. Nagyon érték, hogyan kell ezt kiemelni, amazt eltitkítani: szabálytalan termeteket bamulatosan helyrehozni; a soványnak teltséget és gömbölyűdeuséget kölcsönöznek, gyártnak vállakat, csipő-keket és még sok egyebet... az ember már azt sem tudja hányadán van. Az ő tudományuk óriási haladást tett. A szemet meg lehet esalni, de a táncos kezét soha.

Utána Gubanits tanító szavalt Szulik utolsó költeményét, hattyú dalát a „Bücsütatón” címűt.

Majd dr. Milkó Ignác ó-becsei járásorvos, mint a boldogult osztálytársa és jó barátja mondott megható beszédet, amelynek azon része, ahol az elhunyt utolsó óráiról emlékezik meg, megrezgette a hallgatóság érzelmeinek húrját ugyanarra, hogy egyesek szemében könnyesepp volt látható. Arany embernek nevezte Szulikot, akinek szive mindenkit felöltet és mindenkit szeretett, valódi eszménykép volt. A szívből jövő beszédet megélték.

Csupor Gyula n.-palánkai főszolgabíró szolt ezután, töle megszokott ékesszólással üdvözölve a vidékről jött vendégeket. Majd később a lantpengetés okozót, a nőket éltette. Vacsora után megindult a toasztok sora s az ismerkedési est közlő éjfélkor oszolt szét.

Hétfőn délelőtt a városháza nagytermében volt a gyülekezés, a honnan fél 10 órakor a templomba vonult a menet gyászistentisztelete. A misét lovag Eigl futtakai apát mondotta segédlettel. Az ó-becsei magyar dalkör gyászalt éneket. Testületileg jelentek meg az Önszegelyző Egylet, melynek az elhunyt elnöke volt, a polg. magy. dalkör, a Szegény-egylet, a Nő-egylet, a tűzoltó-testület, a polg. és népiskola növendékei.

Mise után a menetet a temetőbe vonult, ahol már az emlékkőről óriási néptömeg gyűlt együvé. A sir, mely az elhunyt kívánságához híven ott van hívei sorában, az egyszerű sírhalmok között, fel volt díszítve élő virágokkal, koszorúkkal, míg a boldogult mellképét lepel fűdte be. Az emlékleplezést a dalkör gyászkarra nyitotta meg, amely után dr. Szekrényi Lajos, a Szent István-társulat kiküldöttéi jelent meg az emelvényen és szép előadásban, részleteséggel emlékezett meg az elhunytól úgy is mint pap, úgy is mint jó barát és költő.

Utána Osztrgonác Ferenc tanító szavalta Dömötör Pálnak az alkalomra írott gyönyörű alkalmi költeményét. Az ügyesen előadott költemény éljenzésre ragadta a gyülekezetet.

Dr. Kisfaludi Béla, a Szt-István társulat irodalmi osztályának alelnöke, szépen átgondolt beszéd kíséretében átadta az emléket a róm. kath. hitközösségnek megörzész végett, amit Fonyó Pal plébános vett át. Befejezésül Csupor Gyula főszolgabíró díszmagyarban rövid apoteosisot mondott a boldogult barátai nevében. A költői szárnyalású beszéd elragadta a hallgatóságot.

A leplezési ünnepélyen igen sok pap jelent meg, így Budapestről, a Szt-István társulattól dr. Kisfaludi Béla alelnök, dr. Kiss János igazgató, dr. Czobor B. egyetemi tanár; — Kalocsáról Boromiszta, Kleiner kanonokok, Poviseh, Reichheld tanárok; a megyéből Kovácsics almási, lovag Eigl futtakai, Krischbaum titeli, Fejér zombori, Kuts bikityi, Ujhelyi moholi, Matoss szenttamási, Róza petrovszellői, Márton Mátyás ó-kanisai, Török tatabázi, Cziráky zentafelsőhegyi stb. plébánosok. Továbbá Csupor Gyula, Frankl István nyug. gymn. igazgató, Pankovits törv. bíró stb.

Az emlékre koszorút helyezett a Szt-István társulat és testvére Szulik Betti, továbbá a helybeli Iskolanének.

A leplezési ünnepélye után dében bankett volt száz terítéssel, melyen igen sok toaszt mondatott. Fonyó a Szt-István társulat jelen levő képviselőire, dr. Kisfaludi a helyi rendezőkre, dr. Milkó a felolvasókra, dr. Grünbaum a vidékről megjelentekre emelte poharát. Reichfeld, Csupor, Matoss az elhunyt emlékére, dr. Czobor a dalkörre, dr. Szekrényi Csuporra, Nagy Antal Szulik nővére, Csupor Dömötörre, az alkalmi költemény írójára stb. stb.

A társasbéd délutáni 4 órakor oszolt szét.

Este műkedvelői előadás volt. Két egy felvonásos vígjáték után előkép lett bemutatva. A szereplők közül kitűnt Jódal Etelka, Esztergomi G., Deininger P. kis asszonyok és Antal Sándor. Az előadáson szép közönség jelent meg. Utána tánc volt.

A vidéki vendégek nagy része csak kedden utazott el.

—S.—

Ujdonságok.

Kinevezés. A szegedi itélőtábla elnöke Szabó Elemér végzett joghallgatót a vezetése alatt álló itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Istentisztelet. Az ág. evang. híveknek tudomására hozatik, hogy folyó hó 29-én az e célra kiberekt helyiségben istentisztelet fog tartatni. Korossy Emil utazó lelkész, Medvezky Zsigmond egyházfelügyelő.

Ebéd a főispánnál. Az alispáni szék betöltése ügyében tegnap tartott értekezletre megjelentek Vojnits István főispán déli 1 órára ebédre hivta meg. Az értekezleten megjelentek közül az ebédet részt vettek: Mezey Károly, Szalay Károly, Fernbach József, Ertl István, Nagy István, Szerajics Péter, Fernbach Antal, Vujevich Zoltán, Jusits Lajos, Rác György, Dungyverszky Lázár, Schneider Károly, dr. Hoffmann Károly, id. Ertl János, Trischler X. Ferenc, Lebach Keresztély, Ertl József, Várossy Károly, Greber Gyula, Krappenheim József, gróf Széchenyi Emil, Rohonyi Gyula, Kek Lajos, ifj. Ertl János, Grigorievits Péter, Szendy Lajos, Rátai József, Czirfusz Ferenc, Récsény Ede, Szilágyi Mór, Karácson Gyula, Molnár Károly, Pavlovits Simon, Mihályi János. — Főispánunk, tekintettel a családijában előfordult gyászra, az ebédet nem vett részt, hanem még a tegnap déli vonattal Szabadkára utazott, a házilagzadai tisztre gróf Széchenyi Emilt kérévén fel. Az első felköszöntőt gróf Széchenyi Emil mondotta a vendégekre, majd Széchenyi József gróf Széchenyi Emilt és Vojnits István főispánt, végül Mezey Károly Karácson Gyula alispán-helyettesét köszöntötte fel. — A díszes társaságra érthetőleg nyomasztó hatással volt a házigazda családjában előfordult gyászeset; ez az oka annak, hogy az ebéd már 3 órakor véget ért.

Kitüntetéti adaiak. A magyar műkertész és kertgazdák országos egyesületének Zentán rendezett kertgazdasági közgazdasági kiállításán: Szobonya Bertalan adai földműves iskolai igazgató szőlőfajokért kis ezüst érmét és id. Arpásy János adai lakos szőlőfajokért elismerő oklevelet nyertek.

Pályázat. Pályázat van hirdetve az ujvidéki kir. törvényszéknél inokai állásra.

Gyászír. A rideg halál súlyos csapást mért vármegyénk egyik legtisztelendőbb és legnépszerűbb családjára. Bajsa Vojnits Imréné szül. Csepini Adamovich Livia, egy mindenki által tisztelt, szép fiatal asszony folyó hó 24-én éjjel 11 órakor, életének 31-ik évében elhunyt. Az elhunytban öz. Bajsa Vojnits Lukácsné menyét, dr. Vojnits István pedig a sógornójét siratja. A mélyen sujtott család iránt nemesak városunkban, hanem az egész megyében igaz, általános részvét uralkodik. A család a következő gyászjelentést adta ki: Bajsa Vojnits Imre fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett neje Bajsa Vojnits Imréné szül. Csepini Adamovich Livia f. hó 24-én éjjel 11 és fél órakor rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. A boldogultat siratják édes anyja: Özv. Adamovich szül. Adamovich Leona, anyósa: Özv. Bajsa Vojnics Lukácsné, szül. Kamjonkai Szuzofa, testvérei: Gombai Szabó szül. Adamovich Antónia, Özv. Baró Rozenzweig szül. Adamovich Julia, sógora: Bajsa dr. Vojnits István, sógornói: Bajsa Vojnits Mária, Baró Haeller Istvánné szül. Bajsa Vojnits Róza és öz. Adamovich Jánosné szül. Szalopez Gizella, ugy számos rokoni és barátnői. Az engedetlen gyászmise áldozatok f. hó 26-án délelőtt 9 órakor a szt. Teréz egyházban és f. hó 27-én délelőtt 10 órakor a szt. Ferenciek zárda egyházában fognak a mindenbatónk bemutatatni. A drága halott hült tetemei f. hó 26-án d. u. 4 órakor a bajai sarkertben lévő családi sírban helyeztetnek örök nyugalomra. Kelt Szabadkán, 1895. évi szeptember hó 25-én. Áldás és béke poraira!

Hímen. Lichtneckert János bajmoki nagyvendéglő szeptember hó 30-án esküszik örök hűséget öz. Lichtneckert Gergelyné leányának, Karolinának Mosonban.

Bücsü-bál. Hodsághon f. hó 29-én, a bücsüi alkalmából a községi vendéglő helyiségeiben bücsü-bál rendeztetik.

Egy keringőtáncos, aki tudja a módját, egészen pontos tájékozást szerezhet a dolgok állásáról.

— Valóban?

— Igen, és pedig a nélkül, hogy az illet és tisztesség barátait átlépne! Nezzem rá, uram, én elmondhatom, hogy életem boldogságát a keringőnek köszönhetem. Feleségem, bolondultam utána, de még haboztam. Ugy tetszett, hogy kissé sovány és... megvallom nyíltan, sovány nőt feleségül venni sohasem jutott volna eszembe. Hiszen tudja, mindenkinek meg van a maga ideálja. Tehát még haboztam: mignem egy este egyik barátom, melesleg mondva, pompás fickó, különben pedig másodosztályfőnök a kultuszminiszteriumban, lakadalmi alkalmából egy kis bálát adott. Az első keringőre azt a leányt kértem fel, aki később feleségem lett. Mindjárt az első pillanatban észrevettem, hogy az a termet, melyet karomban tartok, isteni termet, egyike azon női termeteknek, melyek karsuk is, teltek is egyszerre, s táncközben elragadtatással szóltam magamból: „Hallod-e, téged ez a soványság megcsalt”. Visszavittem helyére és rögtön megkértem kezét az édes anyjától, aki rögtön bele is egyezett. Uram, tizenégy éve, hogy a legboldogabb ember vagyok a világon... és én talán sohasem kötöttem volna ezt a házasságot, ha nem tudnék keringőt táncolni. Nos, uram, fel tudja már fogni a keringő fontosságát?

— Tökéletesen.

— De ez még nem minden. A tánc segítségével a nőnek nemesak bajáiról, derekának arányosságáról lehet meggyőződést szerezni, hanem egy vidám keringő alatt egész alapos vizsgálat alá vehetjük a nő egészségi állapotát is. Eszembe jut egy este, melyet a leégett Rue L. Pelletier színházban töltöttem. A szüpadon voltam, jelenésemet várva „Tell Vilmos”-ban.

Amint ott álltam, két habitué beszélgetése ütötte meg fülemet; egészen közel állottak hozzám és egyikükben volt tanítványomra ismertem. Nekem számtalan volt tanítványom van. Akaratlanul is meghallottam társalgásuk egyes töredékeit, és különösen két mondat ragadta meg figyelmemet: „Nos, el van már határozva?” — kérdezte az egyik. — „Istenem — felelt az én tanítványom — nagyon csinosnak találom; de azt mondják, gyöngé a

melle”. Ekkor uram, valami olyat tettem, ami különben nem természetem, bocsánatot kértem, hogy akaratom ellenére meghallottam szavaikat, és így szóltam volt tanítványomhoz: „Azt hiszem, eltaláltam, hogy házasságról van szó. Megengedi, hogy egy tanácssal szolgáljak önnek, olyan tanácssal, mely hivatásomból következik? Szabad azon fiatal hölgynek keringőt táncolnia. Hiszen tudja, hogy vannak anyák, akik ezt nem engedik meg leányaiknak”.

— Tudom... tudom.

Tanítványom így felelt.

„Meg van neki engedve.” Ez esetben, uram, — szóltam én — tegye ön a következőt:

Ismerem önt. Tudom, hogy ön kitarító táncos. Van hozzá álla, dereka és tüdeje; táncoljon azon fiatal hölgygel öt percig keringőt, anélkül, hogy csak egy pillanatnyi pihenőt is engedne neki. Ha azt mondja önnek:

„Elég uram, elég!” — ön színellet elragadtatással azt fogja felelni:

„Ah, nem, kisasszony, csak tovább, tovább!”

Es tovább fog vele keringni, mintha ellenálhatatlan elragadtatás ragadná tova. Ez hizeleg is majd neki. Es öt pernyi szakadatlan, viharos keringő után hirtelen megáll... Egy kissé álla fölé hajol, mintha extázisban tenné... a keringő megengedi az ilyen helyzeteket... és aztán figyeljen rá, hogyan vesz lélegzetet. Ha tüdeje ugy suhog, mint egy leggömb, akkor ne vegye feleségül... de ha semmit sem hall, akkor vegye el... vegye el.

Még folytattuk ezt az érdekes társalgást, mikor a a bállet véget ért. En és az én püspököm egy perc alatt egész sereg korcsolyázónóval láttuk magunkat körülveve. Es az én kis vesztálfi nőm így szolt hozzám, amint ugyanazon helyen talált, melyen az előbb elhagyott:

— Csak nem jött gyónni a kulisszák közé? Ugyan Morin odozza fel és adja vissza nekem. Hadd menjünk egy kicsit a foyerbe a cukrászhoz.

Karját karomba öltötte és elsiettünk, mialatt a derek Morin az ő püspöki ornátusában eltűnt a táncosnők lavinájának kavargásában.

(Franciából.)

Zal iparbani tesitlünk a kelbelbe megfelelemmel le ság minde az építke házi intéz rendezett a közönsé hogy a

Hab ban az eb bocsájtott Nonnenna neje szül hívják hoz Henrik na polgári sze házan lesz a egyhá a polgári s

Nep állami házassá kör” f. hó tartott, a sük ktsz házasságra politikai nem volt megismer a hallgatósá nincsenek Az előadás anyakönyv megkötesével Braun ismertetése könyvvezet gek világo most már nyekről va és hazafias a haza m mondja: Nem elnökének polgári ház fajta háza legerdekese tagja által házasság a amelyet R a párbesz hezti meg házassági élet boldog szedüek a előadói k közönség kat nagy hallgatta v

Szo volt zomb a vadlott (Csalás, k dolva. A tgnap d Szigristó kriminalist védelme a kezmenyő

Áll beszélnék ügyi minis hogy inne Hercegovin állatbetegés és herceg pusztító se hullik egy meg fog s

Gaz gyűjtőjél Kicsi, m nak nem szerenes nősen ha

Cir cirkusz a Panaszko amikori tan got, hogy Zomborba honap ma ezalatt k deklódol

Sik tént, hogy postamese elkövetés sikkasztó nem fele t Sz Zomborba szemek ba épek.

Gat izgatottsá éjjel két t István kö zát ak be vari la tást merő tolv dolgok ese rendezést, készpéüzé

Zalógház építés. A zombori kereskedelmi- és iparbank folyó hó 18-án tartott közgyűlése — mint értesítünk — egyhangúlag határozta el, hogy saját telkén a kebelbeli zálogintézet részére a modern kívánalmaknak megfelelően új helyiséget építtet, mely minden kényelemmel lesz berendezve. Az e célra megválasztott bizottság mindenben megette a szükséges előmunkálatokat; az építkezést nemsokára megkezdik úgy, hogy a zálogházi intézet tavasszal már az újonnan felépített és berendezett házba áthelyeztessék, a melyben mindenekelőtt a közönség érdeke fog szem előtt tartatni s remélhetni, hogy a közönség igényeinek teljesen meg fog felelni.

Házasság október hó 1-én. Ez aztán valóban az első polgári házasság lesz. Nyomatott meghívót bocsátottak szét, mely szerint Kohl Károly és neje szül. Nonnenmacher Erzsébet, ugyszintén Schwartz Miklós és neje szül. Bergmann Zsuzsanna ó verbászi lakosok meghívják hozzátartozóikat és ismerőseiket Lenka és illetve Henrik nevű gyermekeiknek egybekelési ünnepére. A polgári szertartás a meghívó szerint az ó-verbászi község-házán lesz 1895. évi október hó 1-én délután 4 órakor. Az egyházi szertartás — ugyancsak a meghívó szerint — a polgári szertartás után lesz.

Népies előadások és felolvasások az állami anyakönyvvezetésről s a polgári házasságról. A bogojevai Magyar Polgári Olvasókör f. hó 22-én érdekes előadásokat és felolvasásokat tartott, a melyeknek tárgyai kizárólag az életbeléptetésük közöttben álló állami anyakönyvvezetésre és a polgári házasságra vonatkoztak. Ezen előadásoknak semminemű politikai színezetük egyáltalában nem volt, mert céljuk nem volt más, mint az új törvényeknek a néppel való megismerkedtetése s egyszersmind meggyőződésüket a hallgatóságot arról, hogy ezen új törvények épenséggel nincsenek a vallásos élet és meggyőződés ellen irányítva. Az előadásokat — illetőleg felolvasásokat — „Az állami anyakönyvvezetés intézményének s a polgári házasság megkövetési módjainak népies ismertetése” című előadásával Brandecker Ferenc kezdte meg. Előadó ezen ismertetésében különös tekintettel volt az állami anyakönyvvezetés behozatalával járó új polgári kötelezettségek világos megmagyarázására s hangsúlyozta, hogy most már meghozott s a korona által szentesített törvényekről van szó, a melyeknek tiszteletben tartása szent és hazafias kötelessége rang- és valláskülönbség nélkül a haza minden egyes hű fiának, mert hiszen a költő is mondja:

„Tiszteld a törvényt ére szavában
S ha vinni kell a vérnek bíborában.”

Nem volt érdektelen Lovász Ferencnek a kör elnökeinek Balogh Gyula után népies modorban irt „Egy polgári házasság 1689-ben” s Vince Fábriának „Az új fajta házasság” című felolvasása sem. Az előadások legérdekesebb részét azonban kétségkívül a kör egyik tagja által ezen alkalomra „Megkönnyebbít-e a polgári házasság az elvált?” cím alatt irt párbeszéd képezte. A párbeszédben szerző kimutatja, hogy mennyiben nehezíti meg a polgári házasság az elvált s hogy az új házassági jog majdnem erővel tartja fenn a család élet boldogságát s tisztaságát. Nagyban emelte e párbeszédnek a hallgatóságra való hatását az előadók ügye előadói képessége, amelylyel kiválóan kiérdemelték a közönség tetszését. Az előadásokat illetőleg felolvasásokat nagyszámú hallgató közönség kiváló érdeklődéssel hallgatta végig.

Szenzációs végtárgyalás. Szigriszt Gyula, volt zombori járási szolgabírói végrehajtó tilt a napokban a vádlottak padján a zombori kir. törvényszék előtt. Csalás, közirat és magánokirathamítás miatt volt vádolva. A végtárgyalás három napig tartott, míg aztán tegnap délelőtt a törvényszék meghirdette az ítéletet. Szigriszt Gyula védője Polónyi Géza, budapesti hírneves kriminálista volt. A törvényszék Szigriszt Polónyi védelme alapján az ellene emelt vád és annak következményei alól felmentette.

Állategészségügyünk. Erről is csak akkor beszélnek a lapok, a mikor már nincsen. A földművelésügyi miniszter arról értesíti Zombort és a vármegyét, hogy innen szarvasmarhát, juhok, kecskét Bosznia és Hercegovinába bevinni tilos. Természetesen a ragadós állatbetegségek miatt adta ki ezt a tilalmat a boszniai és hercegovinai országok kormány. — A város területén pusztító sertésvész szűnő felben van, de még mindig hullik egynéhány. Hihető, hogy rövid idő alatt teljesen meg fog szűnni a veszedelem.

Gazdátlan ternő. A Heindlhofer Róbert lottógyűjtőjében három piros szám hirdett egy ternőt. Kicsi, mintegy 400 ftos ternő csak. És ennek a ternőnek nem akad gazdája. Mindaddig nem jelentkezett a szerencsés ember, pedig a 400 ft is szép pénz, különösen ha ternő utján jut hozzá az ember.

Cirkusz Zomborban. Emilitettük már, hogy cirkusz jön a városba, a Wollner testvérek cirkusza. Panaszkép hoztuk föl, hogy a társaság most jön össze, amikor a színi szezonnak éppen az elején vagyunk. A városi tanács — amint halljuk — olyképp intézte a dolgot, hogy a cirkusz csak október hó 15-ig maradhat Zomborban. Így tehát a cirkusz távozása után még egy hónap marad a színtársaság megérkezéig. A közönség ezalatt kipihenheti a cirkuszi faradalmakat és teljes érdeklődéssel várhatja a nemesebb művelveteket.

Sikkasztó postamester. Még 1888-ban történt, hogy Sztéfanoovits Luka zombori születésű káti postamester nagyobb összeg pénzt sikkasztott s tettének elkövetése után megszökött. Azóta nyoma veszett a sikkasztó postamesternek. Az újvidéki kir. törvényszék nem felelti azonban őt s most újlag elrendelte köröztesét. Személyleírása a következő: szül. 1857. évben Zomborban, gör. kel., termete közép, arca hosszús, szeméi barnák, szemöldökei feketék, haja fekete, fogai épek.

Garázdálkodó betörőbanda. Topolyán nagy izgatottságot keltett a lakosság között, hogy pénteken éjjel két tekintélyes földbirtosnak, névszerint Palucsek István községi albiró és Bieskei Pál volt arvaatya házat álarbos rablók kifosztották. Mindakét család az udvari lakásban mely álmába volt merülve, míg a vakmerő tolvajoknak az utcai szobák kitirítésénél könnyű dolguk esett. Elvittek a szobákból minden butort, berendezést, ág- és ruhaneműt, sőt mindakét gazda készpénzét is.

Vitrioldráma. Bács-Petrovoszellóról, mint levelezőnk értesít bennünket, egy leány vitrioldramát rendezett a tánchelyen. Gaál Róza ugyanis szerette Kerekes József szabólegényt, azonban Kerekes nem viszonozta egy idő óta, mert mást s szebbet talált, azért Gaál Róza bosszút esküdtött és testvérénjével, ki mitsem tudott az egész dologról, a tánchelyre ment. A tánchelyen Kerekes táncolt egy leánnyal s nem is gondolt arra, hogy a volt kedvese bosszút esküdtött s itt rajta végre is hajtja, miért is teljes nyugalommal táncolt a leány előtt, ki midőn előtte látta volt kedvesét, a kötője alatt tartogatott üvegből vitriollal az arcát a legénynek leöntötte, de oly szerencsétlenül, hogy a legényen túl táncoló s oda tekintő Varga Mihály arát is érte a vitriol. Kerekes Józsefnek mindkét szeme kifolyt s az életéhez is kevés reményt fűzött az orvos. Varga Mihálynak az egyik szeme oly veszélyesen lett a vitriol által megtámadva, hogy szeme világát alighanem ő is elveszti. A bűnös leány az ó-becsei kir. járásbíróóság börtönében várja a büntetést az elkövetett súlyos testisértésért.

Milliomosok. Ki mondható milliomosnak? Frankokban számítva ugyancsak eltörpül a millió az angol font sterlinghez képest. Frankmilliomos tömérdek él Angolországban és van köztük sok aggszűz is; szegény aggszűz is elég akad Britanniában, ahol a nők száma egy millióval nagyobb a férfiakénál. Ki a milliomos? A nagy héringtavon túl is él elég, akik a vagyonukat dollarokban számlálják, de Angolországban csak az az igaz milliomos, aki sterlingben számlál és valamiféle király, vasutkirály, légszerekirály, opiumkirály. — Kik a világ leggazdagabb emberei? A legszegényebb halandó Li-Hung-Csang kínai alkirály, a rizs király és zalógház király, akinek saját külön hadserege van; ez a tízezer főnyi hadsereg védi meg az udvari intrikák ellen. Vagyonát száz millió font sterlingre, vagyis 1250 millió forintba becsülik. Megmérhetetlen rizsföldjei vannak és tömérdek zalógház tulajdonosa, amely intézetek 40—60 százalékkal dolgoznak. — A második hely Rockefeller amerikai uri emberé, akit 36—40 millió font sterlingre becsülik; ez is fölér egy millárd koronával. — Az angol Westminster herceg, az amerikai Vanderbilt Kornél és az Angolországban lakó amerikai North ezredes után ismét kínai ember következik, Vo Qua, a tea király, de ezeknek csupán 20—20 millió fontjuk van. — Westminster hercege, London leggazdagabb háziura, lakbérből 700,000 font sterlinget luz évenként. Földjeit ősei a XVI. században nagyon olesón vásárolták. — Vanderbilt részvényekben örökölte vagyonát. — North nagyon kiesinyben kezdte; 14 éves korában még nem tudott sem írni, sem olvasni. Eleinte matróz volt, utóbb nátron-földet vásárolt és ezek révén meggazdagodott. Kitől kapta az ezredes címet, azt senki sem tudja. — Mackar, aki nemrég meghalt, egykor újságkihordó volt. — Vo-Qua kereskedőségét volt egy tea-tüzletben. — Az Astorok, Rothschildok vagyona már nagyon sokféle oszlik, Hirsch báró vagyonát sem tudják megbecsülni. — Barney-Barnato Amerika egyik leggazdagabb vállalkozója, aki most afrikai aranybányákban dolgozik, közelebb Párisba utazik Vincent Edgar milliomoshoz; A Sun hire szerint Bécsbe és Budapestre is ellátogat.

Körözés. Az újvidéki kir. törvényszék körözött valamit Paloli Mátyás nevű egyént, aki lopás büntetével van vádolva. Személyleírása: alacsony, inkább közép termetű, kopott vasuti sapkát és kopott vasuti ruhát visel, beszél magyarul, különös ism. jele: beszédében akadozik.

Művészet és irodalom.

„Röptében a nagyvilág körül.” Most küldték be nekünk e népszerű díszmű 13-ik füzetét, mely ugy a képek szépségére, mint változatosságára nézve még felülmúlja az előbbieket. Az első kép a füzetben a londoni parlament tiszta góthstilben épült 286 méter hosszú palotája, mely egyike a világ legszebb építészeti alkotásainak. Ezt követi a régi Fontainebleau-kastély fényképe és ennek egyik pazar fényű terme: II. Henrik műcsarnoka, melyet a londoni Albert herceg emlékszobor és a brandenburgi kapu Berlinben követnek az érdekes történeti multu quadrigával a tetején. Ezt a négy bronz ló által húzott kocsi a győzelem istennőjének szobrával Napoleon császár 1806-ban levettette a kapuról és Párisba vitette, hogy ott vele a diadal kaput feldisznítsék. Napoleon bukása után a poroszok újongva vitték vissza és visszatették előbbi helyére. A következő kép Scheveningen tengerpartját mutatja be, majd egyszerre Brüsszel legelőkelőbb Boulevardján találjuk magunkat az ó Párisra emlékeztető remek épületeivel. A következő fénykép a bécsi Hofburgtheater mutatja be, melyet Róma egyik legszebb pontjának bemutatása követ. A San Angelo kastélyt látjuk magunk előtt, Hadrin császárnak ezt az 1750 éves sírhelyét, a háttérben Szt. Péter főnséges székesegyházának kupolája látszik. Most a teljesen márványból épült Rialto hid fényképe következik, majd a pompás napolyi öbölben találja magát a szemlélő, a regényes fekvésű Sorrentóban, Tasso születésbelyén. A következő kép Turinban, Kossuth második otthonának főtérét mutatja be Carlo Alberto király lovasszobrával, majd az Athén melletti Piraeus kikötőben, melyet Homér után bizonyára minden művelt ember ismer, gyönyörködhetünk. A sorozat folytatását Cairo városának látképe képezi a citadellával, mely után a budapesti Margitsziget fűrdőházáról felvett fénykép következik. Végül a Salt Lake Cityban épülő új mormontemplom fényképe fejezi be a füzetet, mely 1853 óta épül és már eddig is milliókba került. Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 35 krért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre, 16 füzetre 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral. Az egész műből diszes bekötési táblák készültek, melyek 1 frtért kaphatók. A „Solyomvadászó” jutalomkép részére pedig egyik legnagyobb hazai keretgyárban pompás keretek készílnék, melyek gyári áron lesznek megrendelhetőek.

A „Vasárnapi Újság” szeptember 22-iki száma harmadik képét közöl Bányffy-Hunyadról és vidékéről, hol a király jelenlétében az idei nagy hadgyakorlatok most kezdődnek meg. A képek közt van Háy Gyula két rajza Bányffy-Hunyadról, a király lakása és egyes szobái a Barsay kastélyban, a vidék és a város érdekesebb pontjairól legújabb felvételek, továbbá kolozsmegeyi nevezetes egyének arcképei s egy kalota-

szegi lakodalom sajtóságos jeleneteiről Bányffy-Hunyadról készült eredeti és kiválóan érdekes fényképfelvételek stb. Ezeket kívül e szám László főherceg temetéséről is közöl képet (Jantyk Mátyástól), azt a jelenetet örökítve meg, mikor Vaszary Kolos hercegprímás beszenteli a koporsót a Zsigmond kápolnában. Közleményei közül főlemeljük Szász Károlynak László főhercegről irt visszaemlékezését, Szabolcska Mihály költeményét, Gyarmathy Zsigánának „A királyváró nép” és a „Kalotaszegi lakodalom” című cikkeit, továbbá a Bányffy-Hunyadról és Kalotaszegről szóló ismertetéseket. A „Regénytár”-ban a „Bácsi Jakab” című eredeti regény s a „Napoleon és Eugenia” című történeti rajz folytatását közli mindkettőt illusztrációkkal. Irodalom és művészet, Köztintezetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, stb. rendes heti rovatok egészíti ki a lap tartalmát.

NYILTTÉR. *)

Azon kedves rokonok és jó ismerősök, a kik felejtethetetlen kedves nóm elhalálózásokor részint személyesen, részint levélileg fájdalommat részvét-nyilatkozattal enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetemet.

Zombor, 1895. évi szeptember hó 25-én.

Sztrilich Mihály.

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Kelölős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Egy garcon szoba butor
eladó esendes-utca 119. szám
alatt. Bővebb felvilágosítást ad
Hemrich Antal.

Ifj. BECKER FERENC apatini fő-
főszerkesztésében egy fiatal segéd
s egy tanonc azonnal **alkal-**
mazást nyerhet. 3—3

POLIT GÁBOR J.

posztó-, vászon- és divatáru-kereskedésében
UJVIDÉKEN

egy jó házból való fiú előnyös feltételek mellett

tanonc

felvétetik. 3—3

5348. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásának főszolgabírája részéről a Szóna községében megüresedett irnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmozása a községi pénztárból havonként előre fizetendő évi 400 ft.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy kérvényüket az érvényben levő 61887. közigyűlési számú szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg felszerelve hozzám **október hó 15-ig** annnyival is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyezttetvén, hogy a választás Szóntán a község-házánál október hó 17-én (csütörtökön) d. u. 5 órakor fog megtartatni.

Apatin, 1895. évi szeptember hó 20-án.

H a u k e,

2—1

főszolgabíró.

4867. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásának főszolgabírája részéről az Apatin községében megüresedett két irnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állások javadalmozása a községi pénztárból havonként előre fizetendő évi 400 ft és 300 ft.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy kérvényüket az érvényben levő 61887. közigyűlési számú szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg felszerelve hozzám **október hó 13-ig** annnyival is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyezttetvén, hogy a választás Apatinban a község-házánál október hó 15-én (kedden) reggeli 9 órakor fog megtartatni.

Apatin, 1895. évi szeptember hó 20-án.

H a u k e,

2—1

főszolgabíró.

Hirdetmény.

Bezdan község mint erkölcsi testület tulajdonát képező három koresmaépületet, névszerint az uradalmi nagyvendéglőt, a dunai nagy révcserdőt és a kozorai csárdát az 1896. év első napján kezdődő és 1898. évi december hó 31-ik napján végződő három évre haszonbérbe adja, zárt írásbeli ajánlatok elfogadása mellett, nyilvános szóbeli árverésen **foljó évi szeptember hó 29-ik napján délután 3 és fél óraker** a község háza tanácstermében.

Ugyanekkor biztosítja több cseréptető nagyobb épületei tetejének a kijavíttatását nyilvános árlejtésen. Kelt Bezdanban, 1895. évi szeptember hó 23-án.

Bosnyák János, **Balla Ferenc,**
jegyző. 2—2 bíró.

4685. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztetett Csonopla községének leköszönés folytán megüresedett és évi 300 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint a törvényben előírtak értelmében felszerelt pályázati kérvényüket **foljó évi október hó 6-áig** hozzám terjesszék be.

Zombor, 1895. évi szeptember hó 24-én.

T a r c z a y,
főszolgabíró.

3—1

1777. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Sztanisics községben megüresedett rendőrzetetői állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

A rendőrzetető fizetése évi 400 frt készpénz, mely utólagos havi részletekben fizetetik ki.

A szabályszerű egyenruházatot a rendőrzetető sajátjából tartozik beszerezni, míg a szükséges fegyverzetet a község által látatik el.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket **foljó évi október hó 10-ig** ezen községi elüljáróságnál nyújtsák be.

Sztanisicson, 1895. évi szeptember hó 20-án.

3—2 **Az elüljáróság.**

1166. szám.
kig. 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi elüljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében Bajmok község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog 1896. évi január 1-től 1902. évi január hó 1-éig terjedő hat egymásután következő évre **foljó évi október hó 6-án délután 3 óraker** Bajmok község házában nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatik.

Bajmokon, 1895. évi szeptember hó 19-én.

Budánovits Árpád, **Beslits Tádé,**
jegyző. 3—2 bíró.

7243. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye b. kulai járásába kebeleztetett Veprovác községben lemondás folytán megüresedett községi orvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetnek és a pályázni kívánókat felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám legkésőbb **foljó évi október hó 15-ig** benyújtsák, miután a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A betöltendő állással 400 frt készpénz fizetés és kézi gyógyszerár tartásának joga, illetve kötelessége van összekötvé; a gyógykezelési díjak pedig egyezségileg fognak megállapíttatni.

Bács-Kula, 1895. évi szeptember hó 15-én.

2—2 **M ü l l e r,**
szolgabíró.

Pályázati hirdetés.

Filipován lemondás folytán megüresült német-magyar tannyelvű r. kath. I. oszt. tanítói állásra **foljó évi szeptember hó 30-ik napjáig** pályázatot hirdetnek. Javadalma: 400 frt készpénz a községtől havonként előre fizetve, 2²²¹/₁₀₀₀ hold szántóföld haszonélvezete, s szabad lakás. Az ismétlődő iskola ellátásáért külön díj nem jár. A község felszerelt s bélyeggel ellátott kérvények a filipovai r. kath. iskolaszékre címezve, ft. Martin József esperes-plébános urhoz Filipovára küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. 3—3

2666. szám.
kig. 1895.

Bérbeadási hirdetmény.

Csonopla község elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Csonopla község tulajdonához tartozó nagyvendéglő a hozzátartozó összes helyiségekkel 1896. évi január 1-től 1898. évi december 31-ig terjedő három évre a **foljó hó 29-én délután 3 és fél óraker** megtartandó szóbeli árverésen bérbe fog adatik, melyre az érdekeltek ezennel meghívattak.

Kikiáltási ár: o. é. 400 frt.

Kelt Csonoplán, 1895. évi szeptember hó 20-án.

Deák Andor, **Lengyel Mátyás,**
jegyző. 2—2 bíró.

Kérnek egy kis figyelmet!

ROSENFELD IGNÁC

ódon árúk raktára
ZOMBORBAN, Zrinyi utca.

Veszek mindennemű ódon férfi- és gyermekruhákat, fehérneműket, fegyvereket, régiségeket és mind e szakba vágó tárgyakat a legmagasabb árak mellett.

Együttal bátorodom a n. é. közönség figyelmét felhívni nagy raktáramra új férfi- és gyermekruhákban az őszi és téli idényre a legfinomabbtól a legolcsóbbig. Nagy választék gyermekruhák (costümök) és köpenyekben a legelőcsőbb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett.

Ódon ruhák újakra becsereztetnek.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek, írásbeli vagy személyes meghívásra üzletileg, személyesen bárhol mindenkinek rendelkezésére állok.

Teljes tisztelettel

Rosenfeld Ignác.

6—1

1862. szám.
kig. 1895.

Bérbeadási hirdetmény.

Bács-Bresztovác község tulajdonát képező, eddig nagyvendéglőtől használt 2 lak., 2 koresma- és 2 vendégszoba, 1 konyha, 1 éléskamra, 1 felszer., 1 pince, 1 istálló és 2 padlásból álló épület a hozzátartozó udvar és kerttel 1896. évi január 1-től 1898. évi december hó 31-éig terjedő 3 évi időtartamra **1895. évi október hó 2-án délelőtt 9 óraker** Bács-Bresztovác község házában nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatik.

Kikiáltási ár 300 frt, melynek 10%-a készpénzben bántapénzzel az árverés megkezdése előtt letendő.

A többi árverési feltételek alulírt elüljáróságnál megtudhatók.

Bács-Bresztovác, 1895. évi szeptember hó 21-én.

Zányi Félix, **Vogl József,**
jegyző. 2—2 bíró.

4426. szám.
k. 1895.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség a felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban, ugy az apatini, kulai és hódásági kir. járásbírószági fogházakban elhelyezett letartóztatottak 1896. és esetleg 1897. évi élemezésének együttes biztosítására **foljó évi október hó 21-ik napján délelőtt 9 óraker** hivatalos helyiségben zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtést tart.

Bántapénz 1000 frt.

Kikiáltási ár egy főt étadagra $9\frac{74}{100}$ kr, 56 dkg. kenyérré $5\frac{1}{100}$ kr; együtt $14\frac{78}{100}$ kr.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a zombori kir. ügyészségnél megtekinthetők.

Felhívom a vállalkozni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt, bélyegzett s bántapénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat az árlejtési határidőig a zombori kir. ügyészségnél nyújtsák be, illetve a szóbeli árlejtésnél személyesen, vagy meghatalmazottjaik által képviselve jelenjenek meg.

Kelt Zomborban, a kir. ügyészségnél, 1895. évi szeptember hó 14-én.

Mayer Károly,
kir. alügyész.

3—2

7429. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye b. kulai járásába kebeleztetett Veprovác községben leköszönés folytán megüresedett és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott, ugy a községi jegyző által évi 200 frtnyi törvényes mellékjövedelemmel biztosított községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint az 1887. évi 6. közzg. sz. alatt alkotott vármegyei szabályrendeletben meghatározott képesíttségüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **foljó évi október hó 7-ik napjáig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

B.-Kula, 1895. évi szeptember hó 20-án.

Müller Béla,
szolgabíró.

3—1

Pályázat.

A katymári római kath. iskolánál egy dalmát-magyar tannyelvű tanítói állásra pályázatot nyitattik. Ez állás javadalma évi 400 frt fizetés és természetbeni lakás. Kötelessége az iskolaszék által kijelölendő osztályban a mindennapi és az ismétlődő tanköteleseket tanítani. Csak férfitanítók pályázhatnak, akik kérvényüket a katymári iskolaszékre címezve **október 20-ig** főt. Tormágy Gábor esperes-plébános urhoz Katymárra (Bács-megye) küldjék. Fizetését állása elfoglalása napjától fogja huzni, ami iránt értesítést fog kapni.

3—2

Az iskolaszék.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz
legkifutóbb mázó-szer pulha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr, 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs
legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy község ára 60 kr.

Fehér fénymáz
legkifutóbb, gyorsasáradó és szagtalan mázó-szer mosdószatlok, allak-fellak, ajtók és butorok számára. 1 kis doboz 45 kr, 1 közép doboz 75 kr.

Mindenkor kapható: 12—8

Heindhofer Róbertnél Zomborban.

2619. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Kunbaja községben ideiglenesen betöltött és 400 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásnak választás után leendő végleges betöltése végett pályázatot nyitok.

Felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **foljó évi szeptember hó 30-ig**, mint a választás határnapjáig, hozzám nyújtsák be.

B.-Almás, 1895. évi szeptember hó 19-én.

Főszolgabíró ur t.:

Lang Gyula,
szolgabíró.

2128. szám.
kig. 1895.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye bacsalmási járásába kebeleztetett Bács-Almás községében a rendőrzetetői állás leköszönés folytán megüresedvén, annak betöltése céljából pályázatot hirdetnek.

Ezen állással havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi 400 frt fizetés van egybekötve, melyből a megválasztandó ruházatot előállítani köteles.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulírott elüljáróságnál **foljó évi október hó 21-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy csendőrségi vagy rendőrségi szolgálatban levő vagy volt egyének előnyben részesülnek.

Bács-Almás, 1895. évi szeptember hó 21-én.

Arnold Antal, **Fleckenstein Antal,**
jegyző. bíró.

5784. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásának főszolgabírája részéről a Bodrogh-Monostorszegh községében megüresedett irnok-végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonként előre fizetendő évi 360 frt.

A pályázni kívánókat felhívom, hogy kérvényüket az érvényben levő 61887. közzg. sz. számú szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg felszerelve hozzám **október hó 15-éig** annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetvén, hogy a választás Bodrogh-Monostorszeghen a község házában október hó 16-án (szerdán) délutáni 4 óraker fog megtartatni.

Apatin, 1895. évi szeptember hó 20-án.

2—1 **H a u k e,**
főszolgabíró.

3420. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községében leköszönés folytán megüresedett és évi 300 frt fizetéssel javadalmazott végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **foljó évi szeptember hó 30-ig**, vagyis a választás napjáig hozzám nyújtsák be.

B.-Almás, 1895. évi szeptember hó 17-én.

Főszolgabíró ur t.:

Lang Gyula,
szolgabíró.